

L'escriptor J. Miquel i Maccaya, escrigué una breu, però interessant biografia(*) sobre el doctor Lluís Carreras arran de la seva mort. Els uní una molt bona amistat. L'autor en conserva un bon epistolari.

Aquesta biografia fou escrita i publicada l'any 1955 i s'en feu una limitada edició, per la qual cosa creiem que no és prou coneguda. D'ella ens plau transcriure'n un fragment.

(*) "El Dr. Lluís Carreras, Pvre., de santa memòria". (VIC. 1955).

El doctor Lluís estimava la pàtria. I els motius que tenia són els que tenim tots; són els que té adés el polític més conegut, adés el ciutadà més obscur. Estimava la pàtria primer per la llengua. En això era del geni de Verdaguer, de Maragall, del seu amic el canonge Collell. La llengua que un home parla és la transparència de l'esperit terral. Cal sentir-la, viure-la, trobar-la al nostre interior talment la quintaessència del que és la terra d'on som. L'estimava, la sentia i la dominava. En aquest últim aspecte, res tan literari, ni tan senzill, però no superat, al llenguatge de l'*Eucolegi*. Estimava la pàtria per la cultura tradicional. Un país on les figures de Lluís i Eximeniç parlen primer que ningú els problemes eterns, no podia fer-se-li estranya. I si a aquests noms s'afegeixen d'altres amb què es forma la summa de l'antigor -el mediavelisme català, emprant o anostrant l'expressió del P. Gemelli (1)- es tindrà la raó del per què sentia o estava amarat de la tradició. Una pàtria sense un passat, pedrera d'on arrenca, és una pàtria artificial, formada d'última hora. I la tradició històrica, la vida de l'avior, la grandesa d'anys passats, però que ompliren el món de llum pròpia, amb les gestes dels homes més representatius, reis, poetes, savis, sants i mariners, ho aparellava en l'ampla mirada d'un passat beneït. Història que sabia i sentia, per bé que amb preferència per problemes d'altra espècie.

El Dr. Lluís Carreras pronunciant el discurs d'inauguració de les columnes del Temple Romà de Vic. 15 juny de 1930.

Mes com a eclesiàstic un amor semblant assolía ressons evangèlics. Recordeu amb quina amor l'Església ama les llengües. Totes les llengües. Cap no li és estranya, totes hi troben una mare amb les quals expressa el pensament evangèlic. La pàtria vista per la llengua atenyia en el doctor Lluís un llenguatge fort. Abans que les notes per amar-la suara esmentades, aquesta de la llengua, però vista de l'angle eclesiàstic, era el propòsit o l'ideal amatent a la servitud. Hi havia, també d'altres motius. Un de principal el Renaixement. Hom sap el canvi que en aquest país s'operà a partir del segle passat. És un poble que culturalment es retroba a si mateix i causa admiració. Modernament, tanmateix, aquest recobriment s'ha perfilat més, i ço que d'antuvi és parer de pocs, sentiment covat en l'hivern de la decadència, ateny avui un nivell cultural assats conegut. D'aquest renaixement el doctor Lluís en fou una peça moderna; en l'àrea litúrgica és visible la manera d'ajudar-lo. El seu nom en el Renaixement de Catalunya anirà aparellat a l'aspecte religiós. Car entre els set o vuit noms albirables és el seu un dels qui es presenten de bon primer. ■

(1). Agostino Gemelli, O.F.M. "Idee e Battaglia per la cultura cattolica", pàgs. 1-34, "Medioevalismo".

EN EL CENTENARI DEL NAIXEMENT DEL DR. LLUIS CARRERAS

Per Dolors Viñas

Tots els sabadellencs que vàrem conèixer el Dr. Carreras podríem escriure articles sobre aquest il·lustre sacerdot que tant va influir en la vida sabadellenca del seu temps. No creiem que ningú en tingui l'exclusiva perquè se n'han publicat a bastament articles sortits de plomes ben il·lustres. Fa pocs dies, en parlar els diaris del Centenari del seu naixement, hem trobat gent gran -inclús gent molt senzilla-, que l'havien conegut i ens n'expliquen coses. A Sabadell, doncs, principalment els que som "d'abans de la guerra", per dir-ho així, sabem qui era el Dr. Carreras.

Jo el recordo de quan era molt joveneta i anava a l'Acadèmia Catòlica amb el meu pare, a escoltar les seves interessants, -genials, com deia l'altre dia Josep Maria Riu-, Conferències Quaresmals, principalment aquelles famoses de durant els anys trenta, amb les quals el carrer de Sant Joan s'omplia d'autocars procedents de Barcelona, de Terrassa i d'altres punts, per sentir la seva veu àmplia i robusta. Robusta de so i robusta d'idees i de conceptes, ja que els seus coneixements eren universals tant en l'ordre espiritual com en el polític o social.

És impossible, en aquest breu espai de què disposem, traçar tota la grandària d'una figura que, per estudiar-ne totes les facetes caldrà que els historiadors hi dediquin moltes hores.

No hi fa res que de tant en tant se'n parli, i que cada un hi aporti el seu record; sempre tindrem coses per explicar referents a una de les figures més rellevants que passà a ser universal dins el clergat de l'Església catalana.

És una
gentilesa de

GESTORIA ADMINISTRATIVA
Codina

Advocat Cirera, 32
Tels. 7259322 - 7259532 - 7259721 - 7260164 - SABADELL

Del treball, bastant extens, que fa temps portem a cap sobre el Dr. Carreras, avui, i a fi que QUADERN se'n pugui fer ressó en el Centenari del seu naixement, provarem de donar unes pinzellades que, ni de bon tros, podran acollir tota la vàlua que es mereix. Ens caldrà encara omplir moltes pàgines per explicar el seu pensament social, polític i religiós, el qual es manté encara, avui més que mai, en la nostra història moderna.

El Dr. Carreras, que cantà missa el 1909, entrà a succeir el Dr. Sardà en 1916 com a Consiliari de l'Acadèmia Catòlica, en un moment en què a Catalunya s'inicien un moviment bíblic i un moviment litúrgic força importants, abans de la resta de la península. I ens afanyem a ressaltar que, malgrat el vincle establert entre Sardà i Salvany i Carreras, hi havia una diferència enorme entre l'integrisme de Sardà i la diplomàcia de Carreras.

En el context de la Història de la Llengua Catalana a l'Església trobem a Carreras en els moviments de principis de segle, -Renaixença, Modernisme, Noucentisme-, que tan influïren en el món intel·lectual català. En 1906, es celebra el Primer Congrés de la Llengua Catalana, i el 1907, es funda l'Institut d'Estudis Catalans.

En l'Església del moment, hi trobem figures tan fermes com Mn. Frederic Clascar, el P. Miquel d'Esplugues, el P. Ignasi Casanovas, els Canonjers Carles Cardó i Josep Maria Llovera, Dr. Manyà, l'abat Marcet, l'abat Sunyol i altres, tots sacerdots lligats al moviment intel·lectual català i prou representatius, els qual fomenten iniciatives i organismes que irradien un catolicisme obert i mili-

tant. És una església que s'espandeix: moviment litúrgic, bíblic, institucions d'apostolat, revistes, etc., que més tard trencarà la Dictadura. I, entre aquests clergues i aquest moviment hi ha sempre la presència, l'acció i la influència de Carreras.

El trobem omnipresent en el Congrés Litúrgic de Montserrat del 1915, del qual fou l'ànima i al qual assistiren dos mil congressistes, que estudiaren durant una setmana a Montserrat, l'església del moment, amb l'assistència de cardenals, el Nunci d'Espanya, tots els prelats de la província tarraconense i d'il·lustres eclesiàstics representants de les principals catedrals del país, amb una organització sense precedents a càrrec de Carreras.

Fruit d'aquest Congrés fou l'edició de l'**Eucologi**, missal de les festes, dirigit per Carreras, amb la col·laboració de Mn. Tarré i Mn. Clascar, al qual en succeïren molt aviat altres edicions millorades i amb noves aportacions, que els fidels esgotaven àvidament, car les traduccions del llatí al català eren esperades pel poble, tant pel seu contingut com per l'elegància i qualitat intel·lectual de les traduccions bíbliques i les oracions. Aquest moviment litúrgic s'anticipà de bon tros al que molt més tard seria el Concili Vaticà II, que va autoritzar que se celebrés l'Eucaristia de cara al poble i amb la llengua vernacle. Podem dir que el Dr. Carreras fou el veritable creador de l'església catalana del nostre temps.

L'actuació del Dr. Carreras era impressionant: professorat de Llatí, de Metafísica, Moral i Teologia del Seminari de Barcelona, fou fundador i director de la revista **Vida Cristiana**, d'expressió sempre en català, molt ben impresa, on col·laborà el bo i millor de la nostra clerecia. Redactor d'articles (se'n calculen més de dos mil) gairebé a totes les publicacions religioses de Catalunya, així com als diaris "La Veu de Catalunya", "La Publicitat", "El Matí" i, sobretot, pel que fa referència a Sabadell, a "Cultura Cristiana", portaveu de l'Acadèmia Catòlica, que cada setmana entrava a un miler de cases i des d'on ens allionava i orientava en els més diversos temes, sempre segons els fets del moment: efemèrides de persones cabdals, eclesiàstiques o civils; conflictes socials i polítics, de

manera que els seus seguidors tenien la sensació íntima d'estar sempre al corrent dels esdeveniments mundials, perquè eren els fets el que el feien escriure.

Però el Dr. Carreras, que no escrivia els sermons ni refeia els seus discursos, fou també admirat per les seves dots de gran orador. Dotat d'una intel·ligència natural, viva i cultivada, la seva eloqüència era com una cascada -com deia el Dr. Cardó-. Els seus sermons, amb un estil reposat i pulcre, des de gairebé totes les troncs de Catalunya eren obligats en les festes més solemnes. Gran dominador del llenguatge, sabia trobar les expressions més planeres i més justes del seu pensament.

A l'hora de recollir la seva obra hi trobem pronunciades un centenar de conferències d'un veritable esperit cristià, en el camp de l'art, de les lletres i de la ciència.

Hem trobat també un valuós material escrit que justifica que els seus amics, que ja s'havien constituït en "Amics del Dr. Carreras", es proposaven editar-ne les obres completes; projecte que ha quedat estroncat després de la publicació dels dos primers volums: **Semblances i Articles apologetics, socials i ascètics**, i que s'havien d'anar publicant fins als dotze volums. Circumstàncies molt complexes han aturat aquest projecte en el qual tant hi havien treballat el Dr. Quirze Estop i el Sr. Pere Valls. Tant debó que algun dia els poguem veure tots aplegats i ordenats.

Ara, en el centenari del seu naixement, cal recordar aquesta gran personalitat sabadellenca que al llarg dels seus quaranta anys de sacerdocí fou una de les principals figures del nostre país.

Fora llarg parlar dels seus sacrificis -exilis, renúncia de la canongia, persecucions polítiques, en els temps difícils- que formen part d'un estudi més reposat.

Nota: Aprofitem aquestes ratlles per demanar als sabadellencs que, a fi d'enriquir l'epistolari que tenim del Dr. Carreras, ens proporcionin fotocòpies de les cartes, dedicatòries o qualsevols escrits de la seva mà que tinguin. Els ho agraïrem.

D.V.
